

Patriotul

ORGAN DE LUPȚĂ PATRIOTICĂ ANTIFASCISTĂ

Redacția și administrația
ARAD, Piața Pievnal No. 2

Apare sub conducerea unui comitet
Redactor responsabil: PETRE BELLE

TELEFON 76-39
Abonamentul: 140 Lei Lunar

„Putem avea încredere...?”

Ne-am fi mirat dacă ziarul fascist „Tribuna Română” nu s'ar fi grăbit să se prezinte și el în corul organelor profasciste și semi-legionare din Capitală, care au pornit o ațătare sălbatică de ură împotriva organizației antifasciste maghiare „MADOSZ”. Ne-am fi mirat dacă „Tribuna Română” ar fi lipsit din rândul lașilor cari își caută adversarii numai și numai acolo, unde cred că vor putea înregistra succese ușoare, contând pe intimidarea celui atacat, prin fraze soviniște bombastice.

Există oare ceva mai comod — și totodată o lașitate mai profundă — decât ațătarea contra Sovietelor când trupele rusești se bat undeva în regiunile Stalingradului și simularea unei prietenii când pășesc pe drumul lor triumfător la eliberarea totală a Ardealului?

Este de închipuit oare o imoralitate mai josnică decât să treci cu vederea actele de sabotaj, continuarea hitlerismului în viața de Stat și în administrația publică, și în locul unei campanii dârze împotriva acestor stări dăunătoare intereselor vitale ale poporului Român, să pornești la luptă contra „MADOSZ”-ului antifascist?

Nu, „Tribuna Română” e credincioasă tradițiilor sale fasciste și nu scapă asemenea ocazii.

Iată ce spune „Tribuna Română” în articolul său de fond din 19 Oct., semnat de un anumit hitlerist Axente Vladimir:

Organizația ungurească care poartă numele de „MADOSZ” s'a dovedit din nou, în chiar capitala țării, că n'are nimic comun cu sufletul neamului nostru și că nu dorește decât prăbușirea noastră”.

Citesc și recitesc articolul fascistului A. V. dar nici din afirmațiunile sale nu rease nimic, prin ce a dovedit „din nou” MADOSZ-ul că dorește prăbușirea țării.

Instigatorul de vrăjmășie A. V. nu poate aduce acuzații concrete contra „MADOSZ”-ului. Spre adăncul său regret trebuie să se mulțumească cu descrierea unor scene din timpul ocupației horthyiste a Aradului, pe care le generalizează în mod vădit fascist pentru a concluda la condamnarea tocmai a „MADOSZ”-ului care a fost persecutat de honvezii lui Horthy, nu ca fascistul Axente Vladimir care s'a plimbat liber pe străzile orașului.

Fasciștii știu foarte bine acest lucru. Se prefac însă și fac pe naivii scriind că „suntem îndreptățiți să cerem ungurilor din Arad, cari desigur își iubesc atât de mult neamul lor, totuși n'au plecat cu armata ungurească, să înceteze cu propaganda lor contra națiunii noastre”. „Tribuna Română” și publicistul său fascist mint în mod consistent când afirmă în legătură cu „MADOSZ”-ul că se face o propagandă contra națiunii române. Propaganda împotriva oricărui națiunii se face numai de hitleristi și horthyști, în a căror serviciu stă „Tribuna Română”, care ar trebui să știe că în loc de a pleca cu armata horthyistă

Orașul Sighet eliberat de trupele sovietice

Trupele victorioase ale Armatei Roșii au pătruns prin strămtorile Carpaților pe teritoriul Cehoslovaciei. — Ungaria amenințată și dinspre Nord

Comunicatul special al Marelui Cartier General Sovietic, semnat de Mareșalul Stalin, a făcut sunecut ori noaptea, că trupele victorioase ale Armatei Roșii au străpuns pe un front larg de 275 km. și pe o adâncime de 50 km. frontul defensiv german, în sudul Poloniei iar prin cele șapte strămtori ale Carpaților au pătruns pe teritoriul Cehoslovaciei.

Acest eveniment senzațional înseamnă încredințarea Ungariei și dinspre Nord. Trupele sovietice au atins teritoriul Cehoslovaciei în Rutenia Subcarpatică și în Slovacia de Răsărit. Populațiile slovace și rutene au primit cu entuziasm pe eliberatori. Armata Roșie e ajutată în mare măsură de trupele cehoslovace, care amenință și din spate pe hitleristi. În înaintarea lor, trupele sovietice au înconjurat Carpații și au pătruns și în Maramureș ocupând localitățile Iașina (Körösmező) și Rahev, iar pe urmă orașul românesc Sighetul Marmăției.

Ocuparea orașului Sighet are o însemnătate mare, nu numai din punct de vedere politic, ci și strategic. Pătrunderea forțelor sovietice prin strămtorile Carpaților înseamnă, că Ungaria a pierdut complet apărarea Carpaților Câmpia Ungariei fiind amenințată dinspre Nord.

Forțele Armatei Roșii înaintează vertiginos spre orașele Uzhhorod, Mukacevo și Fereov.

Puternice forte americane au debarcat în insulele Filipine

O flotă puternică americană, compusă din mai multe vase purtătoare de avioane și vase de transport, a sosit în golful Leyte al insulelor Filipine. După bombardarea instalațiilor portuare, în cursul cărora au fost lupte înverșunate între aviația americană și cea japoneză, Trupe americane au debarcat în insulele Filipine.

O altă flotă americană se îndreaptă spre insula Luzon. Avioane americane au bombardat orașul și portul Manila. După toate aparențele lupta din Asia răsăriteană a intrat în faza decizivă. În cazul recuceririi Filipinelor

de către americani, Japonia va fi direct amenințată de invazia trupelor anglo-americane. În prezent se dau lupte înverșunate între forțe combinate navale, aeriene și terestre între americani și japonezi, știrea atacării

americane împotriva Filipinelor a provocat la Tokio o mare îngrijorare. S'a convocat un consiliu de miniștri extraordinar, mare a ținut mai multe ore.

madosziștii au trebuit să se ascundă restauți și schingiuiți de ofițeri horthyști. Nu, madosziștii nu au nimic comun cu trupele fasciste maghiare, numai fasciștii indiferent de naționalitatea lor pot să aibă interese comune.

„Tribuna Română” știe foarte bine acest lucru, dar cum ar putea să continue ațătările sale soviniște împotriva muncitorilor maghiari dacă ar trebui să recunoască și dacă ar trebui să-și amintească și de meritele din trecut ale „MADOSZ”-ului în lupta pentru drepturile democratice ale popoarelor din România. Dacă Tr. R. ar avea cât de puțină bună credință, ar trebui să vorbească de alegerile parțiale din jud. Hunedoara și de alegerile generale din 1937 când „MADOSZ”-ul a colaborat cu masele democratice române atât împotriva groșilor maghiari cât și împotriva reacționarilor români. „Tribuna Română” se distanțează de această solidaritate democratică, ea se solidarizează mai bine cu hitleriștii și legionarii rămași în posturile lor de administrație publică, protestând împotriva alungării acestora și căutând să dea luptei de epurare aparentă că este vorba de „alungarea autorităților românești” și de

„dreptul de a conduce acest oraș” de către „MADOSZ”.

Credeti oare „Tribuna Română” că mai poate înșela pe cineva cu minciunile sale fasciste? Opinia publică românească n'a uitat că „MADOSZ”-ul a fost între primii care au protestat împotriva dictatului dela Viena. Chiar în proajma ocupării Clujului de trupele maghiare, în 1940, MADOSZIȘTII au avut curajul să protesteze împotriva subjugării Ardealului de groșii hitleriști unguri, pentru această atitudine demnă, conducătorii MADOSZ-ști Bánya, Ladislau, Szabo Arpad și alții au trebuit să se refugieze în România din fața invadatorilor maghiari. Tocmai deaceia e o perfidie când „Tribuna Română” întreabă pe MADOSZ-ști de ce n'au plecat cu trupele horthyiste.

Dar recunoaștere atitudinii eroice și consecvent democratice a „MADOSZ”-ului ar însemna recunoașterea faptului că „Tribuna Română” și complicitii ei fasciști au rămas mult în urmă față de o astfel de atitudine. „Tribuna Română” n'a protestat — cum a făcut-o „MADOSZ”-ul — când la ordinul lui Hitler și Antonescu s'a cedat Ardealul de Nord.

Fasciștii au aplaudat victoriile pă-

trărilor ale lui Hitler și Antonescu. „Tribuna Română” nu și-a schimbat atitudinea nici în urmă. Acest ziar într'un articol de fond, recent apărut și-a mărturisit regretul că trupele române nu s'au oprit la Nistru în retragerea lor. Aceasta înseamnă însă violarea cea mai flagrantă a armistițiului încheiat cu aliații.

Nu crede „Tribuna Română” că întotdeauna ei „pretanesc” pentru evrei ar fi cu mult mai convingător, dacă în loc de a-i manifesta într'un articol diversionist, ar susține lupta pentru anularea legilor rasiale, „Tribuna Română” nu aderă la lupta dusă pentru egalitatea de drepturi a tuturor cetățenilor. De aceea ea nu vrea să știe nimic nici despre asasinarea, tocmai la Arad a luptătorului Madosz-ist Szabo Arcadie și de schinguirea lui Palásti Iosif și a altor Madosz-ști de către călăii lui Antonescu, cari și acum își continuă activitatea bucurându-se de sprijinul „moral” al „Tribunei Române”.

„Tribuna Română” își permite să-și bată joc de acești martiri. Nu crede Tribuna Română că ar fi bine să ia seama, căci sangele batjocorit al martirilor cere odată socoteală?

(Patriotul)

INFORMAȚIUNI

CERCUL TERITORIAL ARAD comunică: Toți ofițerii și subofițerii de rezervă din toate armele, cetățeni români, de origine etnică evrei, se vor prezenta în cursul zilelor de 20 și 21 Octombrie 1944 la Cercul Teritorial Arad, Biroul mobilizării, pentru identificare în vederea reinscrierii în controale. Se atrage atențiunea că lucrarea având caracter urgent cu termen limitat, cei cari nu se vor prezenta riscă să piardă gradul de ofițer sau subofițer, urmând a fi reinscriși cu gradul de soldat. Acei cari din diferite motive nu se pot prezenta personal, vor trimite un membru al familiei cu toate actele ce posedă cel în cauză. Prezentul comunicat ține loc de orice chemare individuală.

SE ADUCE la cunoștință posesorilor de permise de conducere pentru autovehicule (carnet de șofor), de origine etnică evrei, eliberate de Chestura poliției Arad, ale căror permise de conducere au fost depuse la chestură, să se prezinte la Biroul circulației pentru reprimirea lor.

DR. PESCIARIU, medic primar, director al Spitalului Central, consultă pentru boale intene în str. Crișan Nr. 8 la orele 12—1 și 4—5.

OFICIUL DE OCROTIRE AL PRIMĂRIEI ARAD, începându-și acțiunea de asistență de iarnă, sub conducerea unui comitet reorganizat, roagă pe această cale toate societățile de binefacere din localitate, precum și toate organizațiile care se ocupă, fie și în parte, de problemele asistenței sociale în Arad, să binevoiască a stabili legătura cu Oficiul municipal de ocrotire, aducându-i la cunoștință programele lor de activitate socială, în vederea coordonării acțiunii de asistență în municipiul Arad.

REFUGIAȚII DIN BIHOR sunt rugați a se prezenta la secretara comisiei, d-na I. Codreanu (primăria, camera 34) pentru ridicarea dovezilor de călătorie (plecare) la căminurile lor. — Comisia refugiaților din Bihor.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE face cunoscut următoarele: Până la organizarea plecării în provinciile de origine a lucrătorilor refugiați din Basarabia, Nordul Bucovinei și Transnistria, întreprinderile la care sunt angajați în prezent, li vor menține în serviciu, asigurându-le salarizarea.

ATELIERELE PRINCIPALE CFR Arad dau în antrepriză lucrări de demolare, de beton armat, săpături de fundații, turnare de beton armat și simplu, zidărie de cărămidă nouă și veche și tencuiești. Doritorii a executa aceste lucrări sunt rugați a prezenta ofertele la Inspecția atelierelor CFR Arad pe ziua de 21 Oct. 1944 ora 10 dimineața, când se va proceda la deschiderea ofertelor. Consultarea planurilor și detalii se pot face zilnic la Inspecția atelierelor între orele 10 și 12 a. m.

CONVOCARE. Pe ziua de 28 Oct. orele 17 p. m. în sala Palatului Cultural convocăm adunarea generală a „Crișanei CFR”, în ședință extraordinară, având următoarea ordine de zi: 1. Raportul de activitate a vechiului comitet. 2. Raportul casierului general. 3. Alegerea noului comitet. 4. Diverse propuneri și interpretări.

TA GERMANĂ DIN ARAD invită pe această cale pe toți Germanii antifasciști din Arad să ia parte la marea întrunire care va avea loc Duminică 22 Oct. 1944 în localul din str. Cicio-Pop 9, ordinea zilei fiind problema populației germane. În propriul lor interes, sunt invitați a lua parte în număr cât mai mare.

Jugoslavia în ajunul completei eliberări

Victoriile strălucite ale armatei roșii pe frontul de Sud, în urma cărora România și Bulgaria au ieșit din tabăra hitleristă și s'au alăturat Națiunilor Unite în lupta împotriva Germaniei hitleriste, au schimbat radical situația în Jugoslavia. Armatele hitleriste în Grecia, Bulgaria și Jugoslavia sunt amenințate de a fi complet izolate. Germanii se cramponează cu disperare de pozițiile lor în Jugoslavia pentru a păstra libere căile lor de comunicație vitale care trec prin această țară. Dar armata populară de eliberare jugoslavă însuflețită de victoriile armatei roșii și de perspectiva joncțiunii cu forțele armatei roșii atacă cu vigoare comunicațiile și garnizoanele hitleriste. În urma operațiunilor ar-

matei populare de eliberare, traficul feroviar pe liniile principale în Jugoslavia a fost complet paralizat. De aceea, germanii nu-și pot regrupa și transporta repede trupele lor așa cum cere situația nouă creată în ultimul timp în Balcani. În felul acesta armata de eliberare jugoslavă dă un mare ajutor nu numai forțelor bulgare, române și armatei roșii, dar și forțelor aliate, care luptă în Italia.

În ultimul timp forțele armatei populare jugoslave au dat lovituri grele cotropitorilor hitlerști. Astfel armata populară a eliberat orașul Zaićeac un important centru regional în Serbia răsăriteană, la circa 60 km. de malul românesc al Dunării. Zaićeac a fost apărat de 4000 de germani, care în

cea mai mare parte au fost uciși sau făcuți prizonieri. Deasemenea forțele armatei populare jugoslave au eliberat orașele Branc, pe importanta cale ferată Belgrad—Salonic, principală comunicație a germanilor între Grecia și Jugoslavia, și orașul Prisdor, în Bosnia, pe calea ferată Zagreb—Banja Luca. Orașul Prisdor era apărat de 7000 de hitlerști. Peste 1500 de germani au fost uciși, iar 1200 germani au fost făcuți prizonieri.

CINEMA URANIA

Telefon 12—52
Cel mai mare film de aviație al finetului american.

ARIPI FRÂNTE cu RANDOLPH SCOTT, MARGARET LINDSAY, PRESTON FOSTER

Repr. zilnic la orele 1, 3, 5.
La ora 1 **MATINEU** cu intrarea generală 60 de Lei.

Victoriile armatei roșii și succesele armatei populare de eliberare jugoslavă au dat un avânt extraordinar mișcării populare de eliberare în Jugoslavia. Numai în câteva săptămâni au fost formate mai multe divizii noi de voluntari. Întreaga Serbie este cuprinsă de răsccoală. Proceul descumpunării printre trupele lui Nedici, Pavelici și Mihalovici progresează rapid. În Croația unități întregi din trupele lui Pavelici au trecut de partea armatei populare de eliberare. Țărana mobilizați forțat în unitățile de cetenii și alte formațiuni puse în slujba germanilor, dezertaseră în masă și se alătură forțelor marelui Tito.

Sarcina principală a poporului jugoslav în momentul de față este exterminarea unui număr cât mai mare de cotropitori și eliberarea cât mai grabnică a teritoriului jugoslav. Într'un ordin de zi recent mareșalul Tito a spus că cu cât mai multe oase nemțești vor rămâne pe pământul jugoslav, cu atât independența Jugoslaviei va fi

Senzație la ARO

Telefon 24—45
Azi: BORIS KARLOFF
din GROAZA în SANGHAI.
Reprez.: La orele 2 fix, 3.30, 5 fix și 6.30
La ora 2 și Duminică la 9 și 1: **MATINEU.**

mai asigurată. Cotropitorii nemți trebuie nimicți fără milă pentru a răsufla buna moarte a peste 1 milion de patrioți jugoslavi — spunea în același ordin de zi mareșalul Tito.

Victoriile armatei roșii și ale armatei populare de eliberare jugoslavă au creat toate premisele pentru eliberarea completă a Jugoslaviei în scurt timp. Eliberarea Jugoslaviei va aduce la prăbușirea militară totală a Germaniei hitleriste.

(Radio Moscova)

Și Rommel a fost asasinat?

ZUERICH. — Știrile oficiale primite aici din Germania prin care se confirmă moartea mareșalului Rommel cărăuia în seara funeraliilor naționale, dau mai multă tărie zvonurilor cîrî circula în cercurile gazetărești serioase, că și vestitul mareșal a căzut victimă operelor de epurație permise de Himmler.

Se știe că Rommel se înșănătoșea după rănilor primite într'un bombardament aerian acum două luni, și se bruce, se anunță că i se vor face funeralii naționale.

Există temeiurile bănueli că și Rommel a căzut victimă a lui Himmler.

EVOLUȚIE

Sub presunea și sub iureșul evenimentelor ce se succed vertiginos, apare de un timp încoace, din ce în ce mai stăruitor, o veche parolă a tuturor acolora ce simt că le fuge terenul de sub picioare: evoluție.

Ce vor ouro acești domni să înțeleagă, sau să se înțeleagă prin acest cuvânt? La prima privire, dacă nu apar ca niște oameni revoluționari, totuși lasă impresia că se țin de pasul acestora ca o greutate ce ar căuta să țină în echilibru, sau într'o anumită cadență, forțele prea explozibile, prea grăbite, prea excedive.

Suntem de acord că lumea trebuie schimbată, că forțele ce ne-au condus până acum s'au uzat, că principiile ce ne-au guvernat nu mai corespund și așa mai departe, recunosc danșii când sunt la strămtoare. Dar, revin tot ei, smecherește, această transformare, această înlocuire nu trebuie făcută pripit și prin violență, ci pe îndelete, prin discuții în comitete și comisii, care să nu niște cumva vreun fir de păr dela locul lui și pe cât se poate să amâne orice la calendele grecești, vom adăoga noi. De altfel, sinceritatea acestor declarații e dovedită prin atâtea legi ce ne pun în fruntea țărilor legislative, iar buna lor credință e dovedită prin aplicarea acestor legi, aplicare ce l-a făcut pe marele Caragiale, să ironizeze atât de usturător pretențiunea noastră societate, prin exclamația: „Modificăm totul, fără să schimbăm nimic”, exclamație ce este valabilă și azi pentru acești domni ce-i tot dau mereu cu evoluția, evoluție însă numai în vorbă, nu și'n faptă.

Dacă timpurile ar fi normale și dacă precipitarea evenimentelor nu ne-ar sili la hotărâri pentru ca aceste evenimente să nu ne găsească nepregă-

țiți, desigur că l-am lăsa în iluziile lor și ne-am vedea de treabă. Dar când ei însăși recunosc și vorbesc mereu de necesitatea unui om nou, pe care e sigur că nu-l dorosc, nu putem trece ușor peste această repetată fățărnicie a capitalismului, fiind de datoria noastră să arătăm musselor adevărul: că omul nou nu se poate naște sau renaște, decât într'o societate nouă, pe care tot el trebuie să o construiască.

Pentru această societate nouă, de care ei se tem, noi luptăm azi să-i pregătim cele necesare nașterii ei la noi în țară. Căci acești domni, cei tot dau zor cu evoluția, uită în focul disperării de care se simt cuprinși, când observă că le fuge pământul de sub picioare, că orice evoluție trebuie să aibă un sfârșit, sfârșit, ce e marcat, ca la orice naștere prin peceea durerilor și a suferinței, spre a îndeplini în faptă blestemul creației: „In dureri voi naște”.

Ori azi, semnele sunt prea evidente ca să se mai îndoiască cineva, că nu asistăm și noi trăim acest blestem al creației, astfel că acești domni sunt rugați să ne slăbească cu această evoluție, pe care o tot vântură ca un narcotic sub nasul lor și al acolora ca danșii, resemnându-se a suferi durerile nașterii acestei lumi noi ce și-a terminat stadiul ei evolutiv.

Iar ca încheiere a acestor rânduri, ne îngăduim a repeta niște înțelepte cuvinte ce le-am mai spus odată: „E bine ca efectele ei — a acestor frământări și dureri ce indică nașterea unei lumi noi și unei noi ordine sociale — să ne găsească uniți și pregătiți sufletește și pe cât se poate, fără rezistență, ce ar aduce multe grele și inutile suferințe pentru popor”.

L. C. POPESCU

FORUM

TELEFON: 20—10.

Reprezentările la 3 și 5.

Azi! O premieră de mare spectacol!

Cea mai uriasă realizare cinematografică a tuturor timpurilor! O pagină emoționantă din războiul civil al Americii

Cavalcada

Eroică

(Virginia City)

Spre „Victoria finală...”

HITLER: „Aliați noștri au dat faliment și inamicul se află la frontiera Reichului”

Intregul popor german va fi încorporat în grupuri de asalt, „Volksturm”.

Germania fascistă se pregătește de apta finală. Clica călăilor hitlerist face eforturi disperate pentru a menține moralul de războiu sdruncinat în urma înfrângerilor. Minciunile cele mai fantastice se țin lanț pentru a întârzi deșteptarea maselor din Germania.

E de ajuns să amintim de povestea „armelor secrete”, dintre care „bombele aburătoare” au arătat cât de puțin serioase sunt amenințările germane.

Paralel cu armele secrete, poporul a fost mobilizat „total” de nenumărate ori, dar nici aceste mobilizări totale n-au putut schimba situația generală și nici n-au putut ascunde realitatea războiului.

Ca o ultimă încercare de mistificare, în ziua de ieri Hitler a publicat un decret, în care proclamă înființarea „grupurilor populare de asalt”.

— După cinci ani de lupte grele, în care majoritatea aliaților noștri a dat faliment, inamicii noștri au ajuns la frontiera Reichului sau la apropierea frontierei.

— spune în proclamația sa Hitler. — Ca și în 1933, suntem singuri, și numai pe puterea noastră ne putem baza.

În conformitate cu decretul în chestiune întregul popor german, adică și acei care lucrează în uzine, vor fi în-

corporati în grupuri de asalt, numite „Volksturm”. În fruntea acestei armate stă Himmler.

A făcut o declarație în legătură cu noua măsură și călăul hitlerist Sundermann, făcând aluzie la Convenția Internațională din Haga.

Trebuie știut că partizanii țării cotochite au fost declarate de comandamentul german drept „bandiți” și toți cei căzuți în captivitate, au fost executați de bestii hitleriste.

Trebuie să întrebăm deci: nu cumva intenționat vrea Hitler să facă din întregul popor german niște franc-tirori, pentru a lega forțat soarta poporului de soarta regimului actual.

tot aceiași șperțaxi au rămas. Este strict necesară o revizuire a averilor acestora. Acolo vor fi găsiți acei profitori de războiu, cari au făcut averi fabuloase, și s'au îngrașat pe urma zecilor de mii de muncitori.

E timpul să se facă o purificare și încă una strașnică. E o rușine pentru armată să fie robi pe a căror spinare să se îngreșe niște paraziți.

Munca pentru armată și stat trebuie retribuită onest și democratic. Cerem revizuirea averilor paraziților trântorilor armatei. Cerem confiscarea averilor lor și pedepsirea lor exemplară.

Ca să fim bineînțeleși, noi nu numai că susținem necesitatea și sprijinirea războiului contra hitlerismului, dar cerem concentrarea tuturor forțelor în acest scop, totodată însă susținem că această efortare nu se poate face însă pe spinarea muncitorimii și țărănimii. Situația mizerabilă a acestei categorii trebuie ameliorată cu metode oneste și democratice — și nu cu brutalitate și cu persecutare.

G. F.

Cinema Royal ARAD, Telefon: 10-33
Repr. în orele: 1, 3 și 6/7/8.

Azi, PREMIERĂ!

Condamnat la Insurătoare cu:
Paola Barbara — Gino Cervi
Rugero Ruggeri.

Mele, muzica și splendoare! Și în complectare!

Ziua sporturilor la Moscova

Duminecă la orele 11 MATINEU
cu intrare generală Lei 60.—

SPORT

Democratizarea sportului

Federația Română de Football Asociație din București, va ține la 29 Octombrie a. c. adunare generală extraordinară cu următoarea ordine de zi:

1. Modificarea statutului referitor la alegerea conducerii.
2. Alegerea conducerii va fi: 1 președinte, 6 membrii pentru biroul federal, 3 membrii supleanți din București, 5 membrii cu 5 supleanți pentru comitetul F.R.F.A., reprezentanți ai regiunilor cu 5 cenzori.

După adunarea generală din București se va ține adunările districtuale pe întreaga țară.

Sperăm că nolle comisii vor cuprinde pe toți factorii de sport, cari vor putea demn reprezenta sportul românesc. Vom reveni. — C. S. —

Adunare Generală de Constituire a Muncitorilor Metalurgiști din Arad

Comisia locală a Sindicatelor Muncitorești din Arad prin prezenta face cunoscut că în ziua de Vineri 20 l. c. orele 13 va avea loc Adunarea Generală a Muncitorilor Metalurgiști cu următoarea ordine de zi: 1. Constituirea Sindicatului și alegerea comitetului de conducere. 2. Stabilirea cotizațiilor săptămânale. 3. Examinarea situației economice din branșă. Diverse. Având în vedere importanța acestei adunări, sunt rugați cei interesați de a se prezenta cu toții, pentru a putea asigura participarea activă a fiecărei uzine însemnată cu conducere. Comisia Locală a Sindicatelor Muncitorești Unite din Arad.

ÎN ATENȚIUNEA STUDENȚILOR EVREI. Sosind delegatul nostru dela București, toți cei interesați sunt convocați în comitetul colegială Vineri, 20 l. c. ora 10 a. m. în localul U. E. D. din Bd. Ferdinand No. 6. Comitetul.

Detășementele de lucru

Problema detașamentelor de lucru este una din cele mai acute. Se numesc numai detașamente, dar în fond nu sunt altceva decât niște lagăre de concentrare sau mai bine zis lagăre de muncă silnică.

Cine n'a fost într'un asemenea lagăr nu poate să-și închipuie ce înseamnă a fi concentrat la un detașament. Cea mai mare mizerie, munca cea mai grea la liniile ferate, în arșița soarelui, în ploaie și frig. Munca cea mai chinătoare în tuneluri, 12 ore pe zi și noaptea cu o mâncare de robi din timpurile barbarilor. Locuințele sunt infecte, dacă se poate numi locuință o baracă murdară și plină de păduchi. De igienă să nici nu mai vorbim, lipsa săpunului și a elementului fundamental al igienei: apei, nici nu ne lasă să vorbim de așa ceva.

Schimbul de rufe nici nu există la marea majoritate, deoarece toți sunt în zdrențe. Concentrarea poate dura dela 8 luni la 12 luni, după placul domnului comandant al detașamentului. Marea majoritate a concentraților fiind din rândurile proletarilor, ori țărănilor săraci, care nici acasă nu au mai mult de două schimburi, ne putem închipui cum arată oamenii aceștia. După regulament, muncitorii ar trebui să primească un salariu de 80 lei pe zi pentru uzarea hainelor, de obicei muncitorii însă nu ajung să vadă niciun leu din acești bani. Și chiar de ar fi ajuns să-și primească din 1800 lei lunar, nici măcar perechea de pingele pentru bocanci nu o pot plăti, necum o cămașă care costă 5000—6000 lei, iar de pantaloni să nici nu mai vorbim.

Dar de fapt cine sunt interesați ca aceste lagăre să fie și acum în funcțiune. În primul rând comandanții diferitelor unități ale Armatei, în al doilea rând conducătorii dela CFR. De ce? O mică socoteală și adevărul iese la iveală.

CFR-ul plătește zilnic unităților pentru fiecare om care lucrează pe linie, terasament, tuneluri, etc., 720 lei. Din acești 720 lei muncitorul ar trebui să primească 60 lei pentru uzarea hainelor, 80 lei aprovizionare, 60 lei cantonare, săpun, etc. Concentratul nici 60 lei nu primește, pentru aprovizionarea lui nu se cheltuie nici 40 lei la zi, săpunul nici în gând nu există, iar de cantonare, sunt cantonați în bărcăci.

Rămâne astfel că domniile comandanților al detașamentelor cu subalternii lor, încasează pe urma flecării om suma de lei 160 pe zi, ceea ce face la 2000 de oameni 900.000 lei lunar. Nu e voie să uităm însă nici sporu-

le, câștigul pe urma materialelor furate dela CFR, astfel că țineria acestor detașamente de lucru rentează cât se poate de mult.

Dar restul de 580 lei pe zi unde merge? Acești bani trebuie să meargă în casa regimentelor și altor unități care livrează materialul uman. De fapt cine controlează dacă acești bani au fost vărsați ori nu în casa regimentelor? Cine controlează în aceste unități câți oameni au fost trimiși prin detașamentele de lucru la CFR? A fost necesar oare ca acești oameni să fie scoși dela casele lor, din producția agricolă și industrială, ori e la mijloc numai lăcomia nesățioasă de câștig a unor comandanți care lucrează mână în mână cu conducătorii CFR-ului, care au ținut și mai țin și azi aceste lagăre de mizerie?

De ce oare Cercul Teritorial Arad scoate cu mii de plugari și muncitori dela lucrul lor, când nici nu este încă treierat, nici porumbul nu este cules, nici sfecla de zahăr, când nu este nici un pogoan de pământ semănat ori arat încă?

Și, în special, de ce când în oraș ar fi de făcut lucru peste lucru, mult mai important pentru obștie și pentru armată decât munca în lagărele de muncă?

Este cert că sunt lucrări care sunt necesare pentru ducerea mai departe a războiului. Suntem de acord sută la sută că aceste lucrări trebuie continue și terminate. E cert însă și aceea că dacă muncitorii ar primi la mână salariul care li se promite, ar fi un număr mare care s'ar prezenta de bună voie pentru a termina aceste lucrări. Chiar mai mult, muncitorii au lucru cu mai multă trageră de inimă, dacă ar ști că munca lor va fi răsplătită. Munca mergând mai repede, ar avea și statul și muncitorii un folos real.

De ce nu continuă CFR-ul aceste lucrări pe bază democratică? De ce trebuie ca acești vampiri să aibe mai departe victime din rândurile proletarilor, cărora să le sugă vîaga din oase?

Actul din 23 August a consfințit desființarea lagărelor de concentrare și lagărele de muncă forțată. Se vede, însă, că această nu este luată în considerare și concentrarea oamenilor pentru lagărele de muncă silnică se face mai departe.

Se observă că aceste concentrări se fac numai pentru a sabota economia națională și pentru a infometea populația orașului. Se vede că în armată și în aparatul statului nu s'a schimbat nimic.

La Cercul Teritorial, începând de acum până la cel mai mic subofiteran,

GEAMURI

SE EXECUTA PROMT LA

„OGLINDA”
ATELIER PENTRU PRELUCRAREA
STICLEI STR. EPISCOPIEI 48.

Telefon No. 14-17.

Răsccoală generală în Ungaria

Din Ungaria se semnaleză răsccoală generală. Țăranii, și muncitorii au pornit o mișcare de masă antihitleristă. Sediul Comandamentului Whrmachtului din Budapesta, la bul. Andrassy și sediul Gestapoului din Hotelul Astoria au fost atacate de populație. Parașutiștii sovietici au ajuns în Ungaria cu scopul de a stabili legături cu mișcarea patrioților maghiari.

În Bulgaria 72 magistrați și procurori au fost destituiți din posturile lor pentru atitudine fascistă

În noua Bulgaria democratică, aparatul de stat și viața publică vor fi curățite de ultimele rămășițe ale fascismului. Acțiunea de purificare continuă fără răgaz. Pe baza unei dispoziții ministeriale, 72 de magistrați și procurori au fost destituiți din posturile lor.

Orașul Köln a patra-ora bombardat

Bombardiere aliate grele, însoțite de avioane de tip Mustang, au bombardat Bonn pe valea Rinului și Köln a patra-ora în decurs de 120 de ore. Avioane de patrulă Mustang, conduse de piloți polonezi au distrus 7 aparate germane, fără pierdere proprie. Din Extremul Orient se anunța, că unitățile navale aliate au acufundat 82 vase japoneze, fără ca flota aliată să fi pierdut forțe proprii însemnate.

CORSO ARAD, Tel. 23-64

Garanția filmului de succes Azi premieră
Paul Muní socotit tragedianul Nr. 1 al Hollywoodului
apare în excepționalul film.

Nu suntem singuri. Atențiune!

Reprezentările încep la orele 1, 3 și 5 fix.
Duminecă la orele 9, 11, 1, 3 și 5 fix.
În fiecare Vineri la orele 5 reprezentările pentru muncitori
program complet, preț unic Lei 60.

ULTIMA ORA

Amirarul Horthy a fost deportat în Germania de Sud

Armata I. maghiară luptă alături de Aliați

Știrile sosite din Ungaria dau amănunte interesante în legătură cu evenimentele dela 15 Octombrie. După aceste informații, în acea duminică, pe când Horthy își ținea încă discursul formațiunii germane S. S. ocupau clădirea stațiunii de radio difuziune Trupele maghiare care au încercat să-l despresureze, după o luptă scurtă, reușind să recucerească clădirea și numai atunci au fost nevoiți să o cedeze, când au sosit primele forțe blindate germane.

Soarta amiralului Horthy nu e bine cunoscută. După unele informații Horthy ar fi fost deportat într'un oraș din Germania de Sud, iar generalul Lakatos, fostul prim-ministru ar fi fost internat la Viena.

Trecerea generalului de corp de armată Dálnoky de partea trupelor sovietice are o însemnătate covârșitoare din punct de vedere al operațiunilor militare. Impreună cu Dálnoky întregă armată I-a maghiară a trecut, conform ordinului primit dela Horthy, de partea Aliaților, și în prezent luptă în regiunea Dukla alături de trupele Armatei Roșii.

Trecerea armatei I-a maghiară de partea Aliaților a ușurat în mare parte străpungerea frontului în regiunea strămtorilor Carpaților.

Dr. SPETER AVRAM, avocat, anunță redeschiderea biroului în Arad Piața Avram Iancu 15. Telefon: birou: 24-88, domiciliul 28-37.

MAI MULTE SUTE DE MUNCITORI EVREI ELIBERAȚI DE GLORIOASELE ARMATE SOVIETICE ȘI JUGOSLAVE LIBERE din minele din Bor (Jugoslavia) unde au prestat munca forțată, sunt în drum spre casă. Istoviți și infometat și ajung în orașul nostru pentru câteva zile de odihnă. Suntem siguri că evreimea din Arad precum și oricare familie de bun simț, cruțată de asemenea soartă, îi va primi spontan și cu ospitalitate pentru aceste câteva zile. Așteptăm ca cei dispuși să-i adăpostească să-și depună adresele lor urgent: Arad, Str. Goldiș 8.

Dupa metoda **ACADEMICA ITALIANA** primește eleve de

CANTO

Numai cu voce buna

Eva Horovitz, Str. Barițu 20.

SE ADUCE LA CUNOȘTINȚA PUBLICULUI ARĂDAN, că s'a prelungit până Sămbătă 21 Octombrie 1944, termenul de plată a prestației de 1800 Lei, pentru cele trei zile de muncă de folos obștească instituită prin ordonanța noastră No. 42—1944, cunoscând că acei cari până la data de mai sus nu vor achita această sumă, sau nu se vor declara că înțeleg să lucreze, vor fi trecuți pe tabloul și înaintați Poliției spre a fi chemați imediat la lucru și spre a li-se aplica sancțiunile prevăzute de Lege.

FABRICILE ȘI ORICE INSTITUȚIE CARE AU INSTALAȚIE DE BAI, vor comunica în termen de 48 ore dela prezenta ce instalații posedă, dacă funcționează, câte dușuri, câte și numărul personalului medical și ajutor (surori, băuși, agenți sanitari, etc.) în str. Vulcan nr. 5 (fost sanatoriul german), la serviciul de igienă și profilaxie.

Mica Publicitate

12 lei cuvântul — 6 lei pentru clienții de serviciu — Gratuit pentru membrii sindicatelor,

SE CAUTA dactilograf sau dactilografiă, Adrese cu date personale și cu referințe la ziar.

CAUT portar cinstit, muncitor și serios, Informații Tribunalul Axente, Nr. 23, Mărgineanu Cornel.

DE VANZARE 1 paltou bărbătesc de prima calitate, puțin uzat, 1 trench-coat, 1 pardasie feminină, bleu-marin, hăchie, 2 sămăși, aproape noi, o pereche de pantofi feminini nr. 36.5, o masă de birou pentru elevi și o pereche de bocanci nr. 40, Arad, Str. L. L. Caragiale Nr. 18.

CAUT bonă la copil, din bună familie, pentru după masă, Ofertele la ziar.

CAUT locuință cu două camere și baie, Adresa la ziar.
CAUTA cameră mobilată, cu intrare separată, domn serios. Condițiile moderate. Lăsați oferta la ziar.

PROFESOR de limba și literatura română, reținuț, cu studii la Universitatea din București — dă lecții la o casă specialitate. A se adresa la ziar.

CAUTAM băiat de serviciu între vârsta de 14—15 ani. Adresa la ziar.

INGINER chimist, practică îndelungată, caută loc corespunzător. Adresați la ziar.

DAU lecții de limba română și franceză pentru începători. Arad, Strada Rusu Șirlianu Nr. 24, ap. 2.

Trupele româno-sovietice au ocupat Valea lui Mihai

Germanii din Ardeal amenințați cu încercuire

După comunicatul Marelui Stat Major Român, trupele româno-sovietice, în Ardealul de Nord, au ocupat localitatea importantă, Valea lui Mihai (Ermihályfalva). Prin ocuparea acestei localități trupele germane și maghiare din Ardeal, nu mai dispun decât de o esire largă de 40 Km. și sunt amenințați cu încercuirea completă. Dealtfel eliberea Ardeal nu mai este decât o chestiune de câteva zile.

Generalul Petroff, venind dinspre Nord a făcut joncțiune cu armata Mareșalului Malinovsky

Trupele generalului Petroff au străpuns strămtorile Carpaților, ocupând Sighetul și au făcut joncțiunea cu armata mareșalului Malinovsky.

Prin acestea Ungaria a pierdut piedicile naturale iar Budapesta este amenințată din toate direcțiile. Dealtfel chiar radio Budapesta recunoaște situația grea în care se află anunțând „lupte foarte grele cu forțele sovietice înaintate“.

Cine sunt dușmanii muncitorimei la Industria Textilă Arădană

Muncitorii cer energic eliminarea elementelor fascist

Muncitorimea dela Industria Textilă Arădană a arătat o atitudine patriotică, dându-și seama că drepturile democratice numai atunci pot fi asigurate dacă muncitorimea ia în mână apărarea intereselor lor și înlătură din posturile de conducere pe dușmanii muncitorimei, cari și azi sunt încă în număr mare la fabrică.

Muncitorii dela I.T.A. s'au întrunit Miercuri după masă și au făcut cunoscut numele acelor cari au avut o atitudine dușmănoasă față de muncitorime. Muncitorii au protestat contra acestor elemente cari și azi contribuie la bunul mers al producției și prezintă un pericol permanent pentru interesele muncitoriei.

D. Mărușter Toma, director general, care

în calitate de legionar activ a ajuns la postul său, realizând o activitate foarte bună, este recunoscut prin voturile organizate de dâns

Cu purtarea lui nerușinată a scandalizat pe toți muncitorii și cetățenii cinstiti. Iată un caz tipic: În timpul unei alarme, d. director general a fost descoperit într'un adăpost cu o femeie cu care a petrecut clipe dulci. Funcționarul tânăr Ionescu care a descoperit scena din adăpost a fost închis în birou și bătut de directorul general care a scos și revolverul amenințându-l. Săptămâni întregi a purtat tânăru urmele acestei bătăi.

D. director Moșoiu Victor a fost președintele Comerei de Muncă,

având astfel posibilitatea să terorizeze muncitorimea și în calitate de președinte de Cameră și ca director de fabrică.

A profitat de conjunctură și a făcut o avere considerabilă atunci când muncitorii și funcționarii terorizați de el au fost siliți la o muncă forțată cu un salariu de mizerie. Chiar și astăzi este atotputernicul șef al personalului.

D. Mănușter Edmund, cetățean german și hitlerist, infocat a terorizat muncitorimea aplicând diferite pedepse bănești și a reținut din veniturile muncitorimii sume considerabile.

În anul 1943, s'a căsătorit în Germania și a avut o legătură strânsă cu șef-inginerul Frankhe, conducătorul organizației hitleriste din Arad.

D. Heli, profesor-pensionar, a făcut propagandă hitleristă și a fost instructorul spiritual al organizației „SS“ din Arad. Casa lui era locul de întâlnire al ofițerilor germani și în fruntea lor hitleristi.

D. Raica Silviu, comandant de pompieri, a aranjat muncitorii și făcea spionaj contra muncitorimii.

D. Riesz, șef maestru imprimator, a avut legături strânse cu comandamentul german, servindu-l încontinuu și cu diferite mărfuri din fabrică, fra-

tele lui era tot un hitlerist infocat care a fugit în Germania în timpul ocupației maghiare.

D. Raffia Simion, comandant gardă, călăul muncitorilor, care a bătut și a batjocorit pe muncitori.

D. Lazlo Emeric, șeful biroului salarizare, în tot timpul s'a purtat dușmănoasă față de muncitori.

D. Dandea Costică, secretarul șefului MONT, care și-a luat cura să bată pe o muncitoare.

D. Lazăr, agentul secret al fabricii care a persecutat pe muncitori făcând percheziții nemotivate în mod brut și bătând pe muncitori.

D. Adelman Andrei, maestru șef al fabricii, un hitlerist infocat care a batjocorit și bătut pe muncitori de sub conducerea lui.

Muncitorimea fabricii I.T.A. cere energic concedierea imediată a acestor elemente,

căci numai prin eliminarea fascist și hitleristilor se poate asigura o producție ridicată în sprîjinul războiului.

Farmacii de serviciu:

Vineri, 20 Octombrie 1944
SUCIU, Str. Mărășești Nr. 65. T. 27—89.
ROȘNYAY, Piața Avram Iancu
Telefon 15—00.

Farmacie permanentă de serviciu
MUMUIANU, Calea Auroi V. No. 60.